

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 13. junija 2013*

„Uredba (ES) št. 1896/2006 — Postopek za evropski plačilni nalog — Člena 6 in 17 — Ugovor zoper evropski plačilni nalog brez ugovaranja pristojnosti sodišča države članice izvora — Uredba (ES) št. 44/2001 — Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah — Člen 24 — Spustitev tožene stranke v postopek pred sodiščem, ki mu je bila zadeva predložena — Uporaba v postopku za evropski plačilni nalog“

V zadevi C-144/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (Avstrija) z odločbo z dne 28. februarja 2012, ki je prispela na Sodišče 23. marca 2012, v postopku

Goldbet Sportwetten GmbH

proti

Massimu Sperindeu,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič (poročevalec), predsednik senata, E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, sodnika, C. Toader, sodnica, in C. G. Fernlund, sodnik,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodna tajnica: A. Impellizzeri, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 20. februarja 2013,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Goldbet Sportwetten GmbH D. Czernich, odvetnik,
- za M. Sperindea L. Lorenz in R. Testor, odvetnika,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, agentka,
- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, agenta,
- za nemško vlado T. Henze in J. Kemper, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes in S. Duarte Afonso, agenta,
 - za švicarsko vlado D. Klingele, agent,
 - za Evropsko komisijo W. Bogensberger, A.-M. Rouchaud-Joët in M. Wilderspin, agenti,
- po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. marca 2013
izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6 Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL L 399, str. 1) v povezavi s členom 17 te uredbe in člena 24 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka za evropski plačilni nalog, ki ga je sprožila družba Goldbet Sportwetten GmbH (v nadaljevanju: Goldbet), ki ima sedež v Avstriji, zoper M. Sperindea s stalnim prebivališčem v Italiji.

Pravni okvir

Uredba št. 1896/2006

- 3 V uvodnih izjavah 23 in 24 Uredbe št. 1896/2006 je navedeno:
 - „(23) Tožena stranka lahko predloži ugovor na standardnem obrazcu, ki je določen s to uredbo. Vendar bi morala sodišča upoštevati tudi ugovore, ki so predloženi v drugačni pisni obliki, iz katere je jasno razvidna vsebina ugovora.
 - (24) Pravočasen ugovor bi moral zaključiti postopek za evropski plačilni nalog in privedi do neposrednega prehoda zadeve na običajni [redni] civilni postopek, razen če je tožeča stranka izrecno zahtevala, da se postopek v tem primeru zaključi. Za namene te uredbe se pojma običajni [redni] civilni postopek ne bi smelo nujno razlagati v smislu nacionalne zakonodaje.“
- 4 Člen 1(1)(a) te uredbe določa:
 - „Namen te uredbe je:
 - (a) z uvedbo postopka za evropski plačilni nalog poenostaviti, pospešiti in zmanjšati stroške sodnih postopkov v čezmejnih zadevah v zvezi z nespornimi denarnimi zahtevki“.
- 5 V skladu s členom 5 navedene uredbe „država članica izvora“ pomeni „državo članico, v kateri se izda evropski plačilni nalog“.
- 6 Člen 6(1) iste uredbe določa:
 - „Pri uporabi te uredbe se pristojnost določi v skladu z ustreznimi pravili prava Skupnosti, zlasti v skladu z Uredbo [...] št. 44/2001.“

7 Člen 12(3) Uredbe št. 1896/2006 določa:

„V evropskem plačilnem nalogu se toženo stranko pouči o možnosti, da:

(a) tožeči stranki plača znesek iz naloga;

ali

(b) v roku 30 dni po dnevu, ko mu je bil nalog vročen, pošlje ugovor na sodišče izvora.“

8 Člen 16 te uredbe določa:

„1. Tožena stranka lahko vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog pri sodišču izvora na standardnem obrazcu F, kot je določen v Prilogi VI, ki ga prejme skupaj z evropskim plačilnim nalogom.

[...]

3. Tožena stranka v ugovoru [...] izjavi, da ugovarja zahtevku, brez navedbe razlogov za ugovor.

4. Ugovor se predloži v papirni obliki ali prek drugih sredstev komuniciranja, vključno z elektronskimi, ki so sprejemljiva za državo članico izvora in dostopna sodišču izvora.

[...]“

9 Člen 17(1) navedene uredbe določa:

„Če se ugovor vloži v roku [...], se postopek nadaljuje pred pristojnimi sodišči države članice izvora v skladu s pravili običajnega [rednega] civilnega postopka, razen če je tožeča stranka izrecno zahtevala, da se postopek v takem primeru zaključi.

[...]“

10 V Prilogi VI iste uredbe je obrazec F, ki ga je mogoče uporabiti za vložitev ugovora zoper evropski plačilni nalog.

Uredba št. 44/2001

11 Člen 5, točka 1, Uredbe št. 44/2001 določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe in razen, če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

[...]

— v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

[...]“.

12 Člen 24 Uredbe št. 44/2001 določa:

„Poleg pristojnosti, ki izhaja iz drugih določb te uredbe, je pristojno tudi sodišče države članice, pred katerim se toženec spusti v postopek. To pravilo pa ne velja, če se je spustil v postopek, da bi ugovarjal pristojnosti ali če je v skladu s členom 22 izključno pristojno drugo sodišče.“

Avstrijska ureditev

13 Člen 252 zakonika o civilnem postopku (Zivilprozessordnung), ki se nanaša na postopek za evropski plačilni nalog, določa:

„1. Če v Uredbi [št. 1896/2006] ni drugače določeno, se uporabijo postopkovna pravila, ki veljajo za predmet zadevnega spora.

2. Za izvedbo postopka za plačilni nalog je izključno pristojno Bezirksgericht für Handelssachen Wien. [...]

3. Sodišče pravočasno vložen ugovor v 30 dneh pošlje tožeči stranki in jo pozove, naj v 30 dneh imenuje pristojno sodišče za izvedbo rednega postopka [...].

4. [...] Tožena stranka mora ugovor nepristojnosti sodišča vložiti, preden se spusti v obravnavanje glavne stvari.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

14 M. Sperindeo se je s pogodbo o opravljanju storitev, sklenjeno s podjetjem Goldbet, ki organizira športne stave, zavezal, da bo organiziral in zagotovil ponudbo takih stav v Italiji. Zlasti je moral pobirati vložke pri lokalnih stavnih mestih in po odbitku dobitkov, izplačanih igralcem, posredovati ustrezne zneske družbi Goldbet.

15 Ker je družba Goldbet menila, da M. Sperindeo ni izpolnil svojih pogodbenih obveznosti, je 29. decembra 2009 predlagala izdajo evropskega plačilnega naloga zoper M. Sperindea zaradi plačila 16.406 EUR iz naslova odškodnine skupaj z obrestmi in stroški; Bezirksgericht für Handelssachen Wien, ki je pristojno sodišče za postopek za evropski plačilni nalog v Avstriji, je ta nalog 17. februarja 2010 tudi izdalo.

16 M. Sperindeo je prek svojega odvetnika 19. aprila 2010 pravočasno vložil ugovor zoper ta evropski plačilni nalog. Svoj ugovor je utemeljil s tem, da zahtevke družbe Goldbet ni utemeljen in da zahtevani znesek ni zapadel.

17 Bezirksgericht für Handelssachen Wien je po tem ugovoru zadevo odstopilo Landesgericht Innsbruck, saj je ugotovilo, da je to sodišče pristojno za redni civilni postopek v smislu člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006.

18 Pred Landesgericht Innsbruck je M. Sperindeo prvič podal ugovor nepristojnosti avstrijskih sodišč z obrazložitvijo, da ima stalno prebivališče v Italiji. Družba Goldbet je trdila, da je Landesgericht Innsbruck pristojno kot sodišče kraja izpolnitve obveznosti plačila denarnega zneska v skladu s členom 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001. Po mnenju te družbe je to sodišče vsekakor pristojno na podlagi člena 24 te uredbe, saj se je M. Sperindeo, ko je vložil ugovor zoper zadevni evropski plačilni nalog, ne da bi podal ugovor nepristojnosti, spustil v postopek v smislu tega člena.

- 19 Landesgericht Innsbruck je s sklepom ugodilo zahtevi M. Sperindea, se izreklo za nepristojno in zavrglo tožbo, ki je bila pri njem vložena. Družba Goldbet je zoper ta sklep pri Oberlandesgericht Innsbruck vložila pritožbo. To sodišče je to pritožbo zavrglo z obrazložitvijo, da so avstrijska sodišča nepristojna, saj, prvič, zahtevki družbe Goldbet temeljijo na pogodbi o opravljanju storitev, katerih kraj izpolnitve v smislu člena 5, točka 1(b), Uredbe št. 44/2001 je bil v Italiji, in, drugič, pristojnost teh sodišč ne more temeljiti na členu 24 Uredbe št. 44/2001, ker ugovora, ki ga je vložil M. Sperindeo, ni mogoče šteti za spustitev v postopek v smislu tega člena.
- 20 Družba Goldbet je zoper odločbo Oberlandesgericht Innsbruck pri predložitvenem sodišču vložila revizijo. Predlaga razveljavitev sodnih odločb, sprejetih na predhodnih stopnjah, in nadaljevanje postopka pred avstrijskimi sodišči.
- 21 Predložitveno sodišče meni, da avstrijska sodišča niso pristojna na podlagi člena 5, točka 1(b), Uredbe št. 44/2001, saj se je dejavnost, ki jo je družba Goldbet zaupala M. Sperindeu, opravljala izključno v Italiji. Vendar se to sodišče sprašuje, ali je mogoče ugovor, ki ga je tožena stranka vložila zoper plačilni nalog, ne da bi ugovarjala pristojnosti sodišča izvora, šteti za spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001, zaradi česar bi bila avstrijska sodišča pristojna.
- 22 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je treba člen 6 Uredbe [št. 1896/2006] razlagati tako, da se v postopku za evropski plačilni nalog uporablja tudi člen 24 Uredbe [št. 44/2001], ki kot pristojno sodišče določa tisto, pred katerim se tožena stranka spusti v postopek?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:
- Ali je treba člen 17 Uredbe št. 1896/2006 v povezavi s členom 24 Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da že vložitev ugovora zoper evropski plačilni nalog pomeni spustitev v postopek, če se z njim ne ugovarja pristojnosti sodišča izvora?
3. Če je odgovor na drugo vprašanje nikalen:
- Ali je treba člen 17 Uredbe št. 1896/2006 v povezavi s členom 24 Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da vložitev ugovora v vsakem primeru utemeljuje pristojnost zaradi spustitve v postopek, če že vsebuje navedbe o glavni stvari, ne da bi se hkrati ugovarjalo pristojnosti?“

Vprašanja za predhodno odločanje

- 23 Predložitveno sodišče z vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6 Uredbe št. 1896/2006 v povezavi s členom 17 te uredbe razlagati tako, da je treba ugovor zoper evropski plačilni nalog, s katerim se ne ugovarja pristojnosti sodišča države članice izvora, šteti za spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001, in ali je v zvezi s tem upoštevno, da je tožena stranka v ugovoru, ki ga je vložila, navedla razloge, ki se nanašajo na glavno stvar.
- 24 Tako je treba, prvič, preučiti, ali pomeni ugovor zoper evropski plačilni nalog, v katerem se ne ugovarja pristojnosti sodišča države članice izvora, spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001, kadar ta ugovor ne vsebuje razlogov, ki se nanašajo na glavno stvar.
- 25 Vsi zainteresirani subjekti, ki so Sodišču predložili svoja stališča, menijo, da je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno.

- 26 V zvezi s tem je treba najprej spomniti, da na eni strani člen 6(1) Uredbe št. 1896/2006 določa, da se za uporabo te uredbe pristojnost določi v skladu s pravili prava Unije, ki veljajo na tem področju, zlasti tistimi iz Uredbe št. 44/2001. V skladu s členom 17(1) Uredbe št. 1896/2006 se postopek, če se ugovor zoper evropski plačilni nalog vloži v roku, nadaljuje pred pristojnimi sodišči države članice izvora v skladu s pravili rednega civilnega postopka.
- 27 Na drugi strani člen 24 Uredbe št. 44/2001 določa, da je – s pridržkom izjem iz te določbe – pristojno sodišče države članice, pred katerim se tožena stranka spusti v postopek.
- 28 Poleg tega je iz člena 1(1)(a) Uredbe št. 1896/2006 razvidno, da je njen cilj zlasti poenostaviti, pospešiti in zmanjšati stroške sodnih postopkov v čezmejnih zadevah v zvezi z nespornimi denarnimi zahtevki. Čeprav ta uredba ne nadomešča in ne usklajuje nacionalnih mehanizmov za izterjavo nespornih zahtevkov, za doseg tega cilja vzpostavlja enoten instrument za izterjavo takih zahtevkov, ki zagotavlja enake pogoje za upnike in dolžnike v vsej Evropski uniji (sodba z dne 13. decembra 2012 v zadevi Szyrocka, C-215/11, točka 30).
- 29 Kot je v točki 30 sklepnih predlogov poudaril generalni pravobranilec, ta poenostavljen in enoten postopek ni kontradiktoren. Tožena stranka se s tem, da je bil izdan evropski plačilni nalog, seznanila namreč šele, ko ji je ta vročen. Tako kot je razvidno iz člena 12(3) Uredbe št. 1896/2006, je šele takrat poučena o možnosti, da tožeči stranki plača znesek iz tega naloga ali da zoper nalog vloži ugovor pri sodišču izvora.
- 30 Namen te možnosti vložitev ugovora, ki jo ima tožena stranka, je tako nadomestiti to, da sistem, uveden z Uredbo št. 1896/2006, ne predvideva udeležbe navedene tožene stranke v postopku za evropski plačilni nalog, s tem da ji omogoča izpodbijati terjatev po izdaji evropskega plačilnega naloga.
- 31 Kadar tožena stranka v ugovoru zoper evropski plačilni nalog ne ugovarja pristojnosti sodišča države članice izvora, ta ugovor ne more imeti za toženo stranko drugih učinkov od teh, ki izhajajo iz člena 17(1) Uredbe št. 1896/2006. Ti učinki so, da se postopek za evropski plačilni nalog konča in da spor avtomatično preide v okvir rednega civilnega postopka, razen če je tožeča stranka izrecno zahtevala, da se postopek v tem primeru zaključi.
- 32 Nasprotna rešitev, ki bi vodila do tega, da ugovor, kadar se z njim ne ugovarja pristojnosti sodišča države članice izvora, pomeni spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001, bi razširila učinke ugovora prek teh, ki so določeni z Uredbo št. 1896/2006.
- 33 Poleg tega je treba spomniti, kot je razvidno iz člena 16(1) Uredbe št. 1896/2006 in njene uvodne izjave 23, da lahko tožena stranka za vložitev ugovora zoper evropski plačilni nalog uporabi standardni obrazec iz Priloge VI k isti uredbi. Ta obrazec pa ne daje nobene možnosti za ugovarjanje pristojnosti sodišč države članice izvora.
- 34 Zato ugovora zoper evropski plačilni nalog, s katerim se ne ugovarja pristojnosti sodišč države članice izvora in ki ne vsebuje razlogov, ki se nanašajo na glavno stvar, ni mogoče šteti za spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001.
- 35 Drugič, preučiti je treba, ali je v zvezi s tem upoštevno, da je tožena stranka v svojem ugovoru zoper evropski plačilni nalog navedla razloge, ki se nanašajo na glavno stvar.
- 36 Družba Goldbet in češka vlada trdita, da je mogoče, kadar ugovor vsebuje razloge, ki se nanašajo na glavno stvar, pristojnost določiti na podlagi člena 24 Uredbe št. 44/2001. M. Sperindeo, nemška, portugalska in švicarska vlada ter Evropska komisija pa trdijo, da to nikakor ne vpliva na določitev pristojnosti.

- 37 Iz sodbe z dne 24. junija 1981 v zadevi Elefanten Schuh (150/80, Recueil, str. 1671, točka 16), ki se nanaša na razlago člena 18 Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), ki je vsebinsko enak členu 24 Uredbe št. 44/2001, je sicer razvidno, da pristojnosti ni mogoče ugovarjati po zavzetju stališča, ki se v skladu z nacionalnim procesnim pravom šteje za prvo obrambno navedbo, naslovljeno na sodišče, ki mu je bila zadeva predložena.
- 38 Vendar drugače od zadeve, v kateri je bila izdana navedena sodba in v kateri je tožena stranka v rednem civilnem postopku navedla razloge, ki se nanašajo na glavno stvar, so bili v zadevi iz postopka v glavni stvari razlogi, ki se nanašajo na glavno stvar, podani v ugovoru zoper evropski plačilni nalog. Takega ugovora s temi razlogi pa za namene določitve pristojnega sodišča na podlagi člena 24 Uredbe št. 44/2001 ni mogoče šteti za prvo obrambno navedbo v rednem civilnem postopku, ki sledi postopku za evropski plačilni nalog.
- 39 Če bi se štelo, da tak ugovor pomeni prvo obrambno navedbo, bi to vodilo do priznanja, kot je v točki 36 sklepnih predlogov poudaril generalni pravobranilec, da sta postopek za evropski plačilni nalog in redni civilni postopek, ki mu sledi, načeloma eden in isti postopek. Taka razlaga pa bi bila le težko združljiva z dejstvom, da prvi od teh postopkov poteka po pravilih iz Uredbe št. 1896/2006, drugi pa, kot je razvidno iz člena 17(1) navedene uredbe, po pravilih rednega civilnega postopka. Tej razlagi bi nasprotovalo tudi to, da ta civilni postopek, čeprav se nadaljuje v državi članici izvora, če tožena stranka ne ugovarja mednarodni pristojnosti, ne poteka nujno pri istem sodišču, kot je sodišče, pri katerem poteka postopek za evropski plačilni nalog.
- 40 Razlaga, da bi bilo treba ugovor, ki vsebuje razloge, ki se nanašajo na glavno stvar, šteti za prvo obrambno navedbo, bi bila poleg tega v nasprotju z namenom ugovora zoper evropski plačilni nalog. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da nobena določba Uredbe št. 1896/2006, in zlasti ne njen člen 16(3), od tožene stranke ne zahteva, da pojasni razloge za svoj ugovor, tako da ta ni namenjen temu, da se uporablja kot okvir za obrambo v glavni stvari, ampak, kot je bilo pojasnjeno v točki 30 te sodbe, da toženi stranki omogoči izpodbijanje terjatve.
- 41 Zato to, da je tožena stranka v vložnem ugovoru zoper evropski plačilni nalog navedla razloge, ki se nanašajo na glavno stvar, ne pomeni, da se je spustila v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001.
- 42 V nasprotju s trditvami družbe Goldbet in češke vlade ta razlaga ni v nasprotju s ciljem Uredbe št. 1896/2006, pospešiti postopek. Kot je namreč razvidno iz člena 1(1)(a) te uredbe, je ta cilj upošteven le, če terjatev ostane nesporna, kar pa ni tako, kadar tožena stranka vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog.
- 43 Iz navedenih preudarkov je razvidno, da je treba na postavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 6 Uredbe št. 1896/2006 v povezavi s členom 17 te uredbe razlagati tako, da ugovora zoper evropski plačilni nalog, s katerim se ne ugovarja pristojnosti sodišča države članice izvora, ni mogoče šteti za spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe št. 44/2001, in da to, da je tožena stranka v ugovoru, ki ga je vložila, navedla razloge, ki se nanašajo na glavno stvar, v zvezi s tem ni upošteveno.

Stroški

- 44 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člen 6 Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog v povezavi s členom 17 te uredbe je treba razlagati tako, da ugovora zoper evropski plačilni nalog, s katerim se ne ugovarja pristojnosti sodišča države članice izvora, ni mogoče šteti za spustitev v postopek v smislu člena 24 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, in da to, da je tožena stranka v ugovoru, ki ga je vložila, navedla razloge, ki se nanašajo na glavno stvar, v zvezi s tem ni upoštevno.

Podpisi